

Nieuwsbrief

maart 1998

Verslag jaarvergadering Wilde Weelde in Bennekom

De jaarlijkse Wilde Weelde-weekeindbijeenkomst vond dit jaar plaats op 10 en 11 januari 1998 in Bennekom.

De bijeenkomst was zowel inhoudelijk als praktisch goed voorbereid door de Utrechtse Wilde Weelde-leden, m.n. door Margrit Bos, Peter Peels, Judith Schuil en Rob van der Steen. Zij namen ook het voorzitterschap voor de verschillende dagdelen voor hun rekening.

Het Natuurvriendenhuis **De Bosbeek**, waar we bijeenkwamen, ligt midden in de natuur. De groepsruimte die wij ter beschikking hadden beschikte over grote ramen met uitzicht op een zonnig, winters bos. Heel rustgevend, als je daar even behoefte aan had.

Net als de voorgaande jaren werd een aanzienlijk deel van het programma ingevuld met *bedrijfspresentaties*. De spits werd afgebeten door **Margrit Bos en Marjolijn Bungenberg** van de Bloemen- & Plantenkwekerij Kraaybeekhof in Driebergen. Zij leidden ons met dia's 'een jaar rond' door hun kwekerij.

Roos Broersen uit Utrecht heeft kort geleden de stap gewaagd een eigen bedrijf te starten. Ze probeert hierin haar kennis en ervaringen, opgedaan in eerdere levensfasen, te integreren.

De derde in de rij op zaterdagmiddag was **Pieter de Koning**. Hij presenteerde o.a. zijn folder "Een tuin waarover nagedacht wordt" (met een omslagfoto van het beroemde beeld van Rodin: De Denker). Zijn presentatie gaf aanleiding tot discussie over hoever je als Wilde Weelde-lid mag/moet gaan als het gaat om het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Na Pieter's presentatie volgde het eerste deel van de **jaarvergadering**. Centraal stond de vraag: hoe gaan we er daadwerkelijk aan werken, Wilde Weelde te verzelfstandigen in het komende jaar. In dit eerste deel, voorgezeten door Peter Peels, was het vooral de bedoeling brainstormend en rondjes-makend zoveel mogelijk ideeën boven tafel te krijgen. Dit gebeurde in een prettige sfeer.

Na een heerlijk biologisch sapje en hapje kregen **Judith Schuil en Rob v.d. Steen** de gelegenheid hun bedrijf, Hoveniersbedrijf Rob v.d. Steen in Utrecht, voor te stellen. Judith maakte gebruik van de gelegenheid om als 'werknemer' (en partner) die kwaliteiten van Rob voor het voetlicht

te brengen, die voor hem typerend zijn, maar die hij niet zo gauw van zichzelf zal noemen. Rob zelf presenteerde daarna dia's, o.a. uit verschillende buurtprojecten in Utrecht waar hij aan (mee)gewerkt had. Vooral de dia's van de Adelaarshof in Utrecht sprongen er echt uit.

Iedereen bracht weer het een en ander voor het avondeten mee; in verhouding was er dit keer wel (te) veel kaas en fruit en minder warm eten. Margrit heeft zeer goed geanalyseerd welke levensmiddelen er te veel of te weinig waren. Een goed uitgangspunt voor de organisatoren van volgende jaarbijeenkomsten!

Dit jaar was bewust gekozen voor een geheel vrij avondprogramma. De sfeer was - als altijd - zo levendig, dat het door Peter Peels voorbereide animatiespelletje gerust kon vervallen.

Op zondagmorgen werd na het ontbijt de jaarvergadering voortgezet. We bespraken met elkaar de waarde van een vast secretariaat dat goed bereikbaar is, onderkennen het financiële probleem dat hieraan vastzit. Uiteraard bleven nog veel open vragen. Hiermee gaat een voorbereidingsgroep het komend jaar aan de slag. Ook werden tijdens dat vergaderde deel de activiteiten van 1998 afgesproken en kreeg Martin Stevens de gelegenheid iets te vertellen over de regionale ledendagen van Vereniging Natuurmonumenten en de gewenste deelname van Wilde Weelde-leden.

Heerlijk weer maakte de aangekondigde wandeling bijzonder aantrekkelijk. Er waren twee wandelingen bedacht, een kortere en een langere. De korte-afstands-wandelaars waren gaan dwalen en kwamen ruim een half uur later binnen dan de lange-afstands-wandelaars (wat je daar weer voor symboliek in kunt zien!?).

Na de lunch waren er tenslotte nog twee presentaties. **Jack Martin** uit Driebergen vertelde samen met **Jeroen Gigen-gack** over hun achtergronden, hun werk en - vooral - hun boek "Ontwerpboek Natuurtuinen". Dit was helaas niet op het gewenste moment verschenen. Na een korte discussie werd besloten, dat Jeroen ná het programma voor liefhebbers nog zijn internet-site zou presenteren. Maar daarvóór vertelde **Kees Geljon** nog het een en ander over de ideeën van Stichting Samenhang en liet hij dia's zien van De Bikershof in Utrecht.

De volgende jaarbijeenkomst zal plaatsvinden op **19 en 20 december in Eerbeek.**

(M.v. L)

Verslag bijeenkomst voorbereidingsgroepje

Op de jaarbijeenkomst in Bennekom werd een 'voorbereidingsgroepje' ingesteld. Dit groepje heeft als taak de besluitvorming voor de volgende vergadering gedegen voor te bereiden. Het is de bedoeling dat er in december (bij de volgende jaarvergadering) uitgewerkte voorstellen liggen voor de oprichting van een zelfstandige organisatie, waarschijnlijk een vereniging.

Op **28 januari** kwam de groep voor het eerst bij elkaar in Utrecht. Peter Peels en Kees Geljon hadden deze bijeenkomst voorbereid en zorgden ook voor het voorzitten en notuleren.

We verwachten 4 à 6 keer bijeenkomsten nodig te hebben. We hebben afgesproken op deze vergaderingen alleen de agendapunten te bespreken die schriftelijk werden voorbereid en een week van tevoren werden ontvangen door de overige deelnemers. We streven er naar iedereen zoveel mogelijk op de hoogte te houden van de ontwikkelingen (via de Nieuwsbrief dan wel op andere wijze). Alle Wilde Weelde-leden worden bij deze nadrukkelijk uitgenodigd te reageren (b.v. door iemand van de voorbereidingsgroep te bellen; zie onderstaand lijstje met telefoonnummers).

Potentiële bestuursleden lijken er ook voldoende. Er wordt gezocht naar specifieke talenten voor de zwaarste functies. Peter Peels (Stichting Samenhang) maakt een notitie over de gewenste juridische vormgeving (stichting of vereniging). Henk Pleiter bereidt een notitie voor over de voor- en nadelen van regionalisering.

Bas Slatman, Peter Peels en Nico Kolthek schrijven een 'perspectief'-notitie over "wat klanten van WildeWeelde-leden kunnen verwachten".

Dit kan de basis vormen voor de nieuwe folder. De tekst op de 'oude' folder zal naast een door Peter samengestelde reader het uitgangspunt zijn. We hebben besloten de 'oude' folder in een beperkte oplage nog eens te herdrukken.

"P.R. en voorlichting" en een financiële onderbouwing van de nieuwe vereniging/stichting staan voor een van de volgende bijeenkomsten op het programma.

Bel je opmerkingen en andere goede ideeën door naar een van de onderstaande leden van de voorbereidingsgroep: Johan Geerdink (0545-292568), Kees Geljon (030-2311356), Nico Kolthek (070-3521645), Marianne van Lier (024-6771974), Peter Peels (030-2734831), Bas Slatman (0541-521077), Rob van der Steen (030-2205237), Martin Stevens (035-6564641). (K.G.)

Uitslag enquête

Ongeveer de helft van de enquête-formulieren is ingeleverd. Rob van der Steen en Judith Schuil hebben de gegevens uitgewerkt.

Wat verwachten de leden van Wilde Weelde?

Bedrijfspresentaties 78%

Excursies 62%

Nieuwsbrief 62%

Informatiedag 67% (o.a. over biologische boomteelt, computergebruik, permacultuur)

Excursies naar leden 44%

Archief 20%

P.R. 56%

Andere activiteiten (o.a. deelname aan beurzen) 41%

Secretariaat

Het Wilde Weelde-secretariaat is in elk geval in de overgangsfase voorlopig nog gevestigd in Beuningen (bij Stichting Oase). Het is heel plezierig dat we voor de uitvoering van het administratieve werk hulp hebben gekregen van Diny Tebarts.

Betaling lidmaatschap Wilde Weelde 1998

Voor 1998 is net als voorgaande jaren weer een bijdrage van f 120,- per jaar afgesproken.

Aspirantleden betalen f 25,-.

Documentatiemap

Er zijn een drietal bedrijven afgevallen en een zestal bijgekomen; daarnaast hebben enkele bedrijven nieuwe portretten ingeleverd. Wil je de meest actuele versie? Bestel deze dan met het gele formulier.

Doelstellingen Wilde Weelde

In december 1994 hebben we met elkaar de hieronder beschreven doelstellingen opgesteld. De oprichting van een nieuwe organisatievorm lijkt een goed moment om de toen bedachte doelstellingen nog eens kritisch te bekijken.

Als je aanvullingen hebt en/of veranderingen wenst, kun je dit doorgeven via het gele terugzendformulier.

Omdat we ervan uitgaan dat niet iedereen de doelstellingen nog ergens heeft volgen ze hier:

** Bij het ontwerp van een tuin/park zoveel mogelijk uitgaan van een natuurrijke opzet, dat wil zeggen: kiezen voor gevarieerde, bij voorkeur inheemse begroeiingen en beplantingen. Natuurrijk ook in de zin van integrale aandacht voor flora én fauna en het rekening houden met de aanwezige natuurlijke elementen.*

Bij het kweken van wilde planten uitgaan van de richtlijnen zoals opgesteld door het Kollektief van Heemplantkwekers.

** Bij het ontwerp en vooral ook bij de aanleg streven naar een zo gering mogelijke milieubelasting. Dat wil zeggen zo weinig mogelijk milieubelastende machines en materiaal inzetten, geen gebruik maken van natuurvijandige stoffen, zo weinig mogelijk gebruikmaken van grondsoorten die moeten worden vervoerd over een grote afstand, afvalproblemen vermijden of verkleinen door zoveel mogelijk rekening te houden met kringloopprocessen, bestaande natuur zo weinig mogelijk aantasten.*

** Kiezen voor recreatieve voorzieningen die in materiaalkeuze, vervaardiging en gebruik zo weinig mogelijk milieubelastend zijn.*

** Bij ontwerp en aanleg rekening houden met de mensen die er wonen en werken.*

** Kiezen voor een kleinschalige mens- en milieuvriendelijke bedrijfsvoering.*

** Meewerken aan de verspreiding van de ideeën over natuurrijke tuinen en parken.*

Activiteiten

Werkdagen bij Oase

Tijdens het Wilde Weelde-weekend in Bennekom heeft Rob van der Steen het initiatief genomen vier werkdagen te organiseren in de tuin van Stichting Oase in Beuningen. Dit als dank voor de activiteiten die Stichting Oase de afgelopen jaren voor Wilde Weelde heeft ontplooid. (Wij, Willy en Marianne vonden dit weliswaar 'vanzelfsprekend', maar dat neemt niet weg dat we het gebaar zeer op prijs stellen!)

Er zijn 4 data geprikt:

4 april (oorspronkelijk 14 februari, maar dat kon niet doorgaan).

Werkzaamheden: haag snoeien; terrasje aanleggen; pergola bouwen; zaaien en planten.

27 juni

Werkzaamheden: taxushaag snoeien; maaien en afvoeren bloemenwei en begroeiing tussen bomen en struiken.

26 september

Werkzaamheden: maaien en afvoeren bloemenweide en tussen de bomen en struiken

21 november

werkzaamheden: snoeien.

Een ander belangrijke klus dit jaar is de herinrichting van het tegelplein voor de Oase-informatiewinkel. Wanneer dit kan gebeuren is op dit moment nog niet duidelijk, er moet eerst nog door de eigenaar van het klooster een berging worden gesloopt t.b.v. onze nieuwe ingang.

De werkdagen duren van 10 - 16.30 uur. Wij zorgen in elk geval voor koffie, thee, lunch en lekkers. 's Avonds meeëten kan ook, maar dat moet je dat wel even van tevoren doorgeven.

Van Rob van der Steen ontvingen we een brief met de namen van de mensen die zich in Bennekom opgegeven hebben voor een bepaalde datum.

Mensen die er in Bennekom niet bij konden zijn, maar wel mee willen doen, zijn uiteraard ook van harte welkom. Laat het ons even weten. (Ook als je je al opgegeven hebt en op die dag toch niet blijkt te kunnen.)

Tot ziens in Beuningen!

Permacultuur

Hans Carlier (Projekt Aarde / Zutphen) en Peter Peels en Kees Geljon (Stichting Samenhang / Utrecht) zijn van plan een trits activiteiten te orga-

niseren rondom het thema permacultuur. Nadere informatie hierover in de rubriek Veldboekje in Oase. (Voor deze activiteit zal ook buiten de Wilde Weelde-kring worden uitgenodigd.)

Open dag De Kleine Aarde

Wie voelt ervoor om een Wilde Weelde-kraam te bemensen op de open dag van De Kleine Aarde? Deze vindt plaats op **17 mei, 10-17 uur**.

Het accent van de open dag zal onder meer liggen op het thema water. Splinternieuw op DKA is een 'eetbare tuin'. Voor levende muziek en een kinderprogramma zal worden gezorgd. Iedere standhouder ontvangt consumptiebonnen van DKA; vanuit Wilde Weelde kun je op een reiskostenvergoeding rekenen. Interesse? Kruis het vakje aan of bel het secretariaat: 024-6771974.

Feest in Den Haag!

Op **zondag 24 mei** wordt in heempark H.J. Bos in Den Haag (waar Wilde Weelde-lid Nico Kolthek beheerder is als hij geen tuinen aanlegt en waar in 1994 Wilde Weelde werd opgericht!) het **21 - jarig bestaan** gevierd.

De bezoekers worden van 12 - 17 uur getraceerd op muziek, dans, voordrachten en andere kunstzinnige presentaties. Passend bij de sfeer van de verschillende landschappen van het park worden optredens verzorgd door klarinetten, een cello-trio, blok-, dwars- en panfluitisten, Ierse, Balkan-, Didgereedoo- en Djambae-muzikanten. Ook het Haagse jeugdorkest en een kamerkoor zullen van zich laten horen. In het park worden 'Nature Art'-objecten opgesteld en zijn windgongen te beluisteren. Er zijn kunstschilders aan het werk en sprookjesvertellers en dansgroepen nodigen bezoekers uit om mee te gaan in hun fantasiewereld. Op de verschillende watervlakten drijven kleine bamboe kunstwerkjes.

Er zijn kraampjes en activiteiten voor en door kinderen.

Alle Wilde Weelde-leden en aspirantleden zijn bij deze van harte uitgenodigd. Het lijkt ons leuk elkaar ook eens op een feest te ontmoeten!

Heempark H.J. Bos bevindt zich naast Stadsboerderij "Bijldorp", aan de Loosduinse Hoofdstraat naast nummer 1184, tegenover het tuincentrum.

Regionale samenwerking in het noorden

Speciaal voor de **noordelijke** Wilde Weelde-leden zal op **28 mei om 19.30 uur** een avondbijeenkomst plaatsvinden om met elkaar eens van gedachten te wisselen over de voors en tegens van regionale samenwerking in het noorden. Waar? Bij Heilien Tonckens, Oude Willem 2, 8426 SM Appelscha. Tel: 0516-433292.

Natuurmonumenten organiseert in 1998 vier **Regionale Ledendagen**. Wilde Weelde is door hen uitgenodigd op deze dagen (waar tot nu toe gemiddeld zo'n 2000 leden per regio aan deelnamen) een natuurtuinpaviljoen op te bouwen en te bemensen. Het ligt voor de hand dat het vooral (ook zakelijk gezien) interessant is voor de leden uit de betreffende regio.

De dagen vinden plaats in: **Flevoland** (30 mei), **Brunssumerheide, L.** (6 juni), **Wormer- en Jisperveld, N.H.**, 13 juni en **Dwingeloo, Dr.** (26 sept.)

Voel je ervoor op een van deze dagen mee te werken aan een zinvolle Wilde Weelde-P.R. of wil je meer weten, neem dan s.v.p. snel contact op.

Drentse Wilde Weelde-dag

Op 6 juni vindt in Drente een zeer afwisselende Wilde Weelde-dag plaats, die moeilijk is onder te brengen in de categorie 'studiedag' of 'excursie'. Het is het allebei en eigenlijk nog meer. De dag is georganiseerd door Henk Pleiter, Gerda Vijn en Heilien Tonckens. Heilien zal dagvoorzitter zijn.

Het programma:

Vanaf 9.30: aankomst in het Land van Weldadigheid, koffie.

10.00 uur: opening door dhr. Lehmann, directeur van het Land van Weldadigheid.

10.30 uur: bezichtiging van de presentatietuinen van Ted Beets en Henk Pleiter. Henk licht ter plekke toe hoe je kunt voorkomen dat bestrating bespoten moet worden. Een leraar van het Terra-college vult dit aan met hun ervaringen met split/leemverharding.

12.30 uur: lunch in het Inforium (bio-

logisch en vegetarisch)

13.30 uur: inleiding door Gerda Vijn over nieuwe ontwikkelingen in de biologische boomteelt.

14.00 uur: wandeling naar kwekerij Cultura, waar Alfred Vijn een rondleiding zal geven.

16.00 uur: afsluiting met een drankje. Daarna willen we met iedereen die nog zin en/of tijd heeft gezamenlijk gaan eten. Deze dag kost f 35,-, excl. warme maaltijd. Je kunt je opgeven door het betreffende vakje op het gele formulier aan te kruisen. Je ontvangt dan ongeveer twee weken van tevoren een definitieve uitnodiging met een routebeschrijving e.d.

Op 15 en 16 augustus organiseren Willem en Nanke Siebelink in Zelhem

Internationale Natuurtuindagen met lezingen, rondleidingen, plantenmarkt en informatiestands.

Ook Wilde Weelde en haar leden zijn uitgenodigd om deel te nemen met een stand. Op de ledenvergadering is in de 'wandelingen' besproken dat het goed zou zijn b.v. het aanbod aan planten op elkaar af te stemmen, om elkaar waar mogelijk en zinvol aan te vullen.

Bel even met het secretariaat als je van plan bent aan deze dagen deel te nemen, dan kunnen we proberen een afspraak te maken of het telefonisch te regelen.

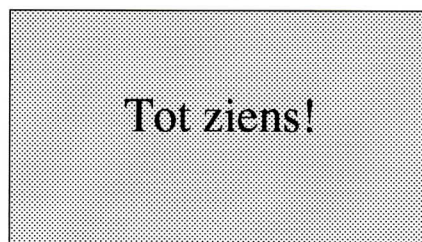
"De Natuurtuin" in Haren

Op zaterdag 29 augustus wil Gerd van Helden zijn bedrijf "De Natuurtuin" presenteren.

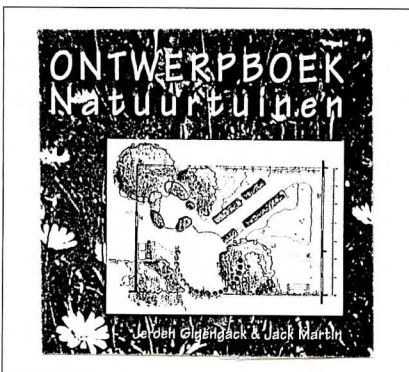
Nadere informatie hierover volgt nog, maar het is handig als je alvast op het bijgevoegde formulier aangeeft of je interesse hebt en de datum in je agenda noteert.

Leuke activiteit in België: op 13 september zal in Bokrijk op het gelijknamige domein voor het eerst de "Dag van het eetbaar landschap" plaatsvinden. Heb je interesse om hieraan deel te nemen, laat het ons weten dan geven we je adres aan de organisatoren door. Je ontvangt dan van hen een persoonlijke uitnodiging.

Boekbespreking

Ontwerpboek Natuurtuinen, Jeroen Gigengack en Jack Martin, 1998, KNNV-Uitgeverij, ISBN 905011105x, f 59,90 (voor KNNV- en IVN-leden f 49,90).

Je bent verhuisd naar een nieuwbouwwijk en de lege tuin grijnst je aan. Met weemoed denk je terug aan die enorme boerenjasmijn, die geurde onder het raam van je kleine appartement in de binnenstad, de zingende merel. Wat te doen? De auteurs, Jeroen Gigengack en Jack Martin, tuinontwerpers met ervaring als docent, hebben hun antwoord in begrijpelijke taal te boek gesteld, mede ten behoeve van het (cursus-)onderwijs. Ze pleiten voor een rijkgeschakeerde natuurbeleving in de tuin, geven de nodige handvatten, waarbij als resultaat

"de mooie uitgebalanceerde tuin" ondergeschikt wordt gemaakt aan het plezier van een dynamische doe-tuin. Uniek is de mogelijkheid om hen als solocursist per e-mail te raadplegen. Gedateerde gegevens kunnen zo bijgesteld worden (bijvoorbeeld de index, literatuur- en adressenlijst). Bovendien: hoe animerend en goed ingedeeld de leerstof ook is opgediend, leren ontwerpen kost veel tijd en vraagt bij uitstek om feed-back. Behalve aan allerlei universele vormgevingsprincipes en techniek van de aanleg in relatie met de bodem wordt veel tekst aan de persoonlijke beleving gewijd. De nadrukkelijk vormgegeven border wordt weefvak en aan de sfeer van bos, bloemrijk grasland, bontgebloemd korenveld, slootkant of hooggebergte wordt pleksgewijze in de ontwerp oefening gewerkt.

Begrippen als natuurtuin en bloemenwei worden opnieuw en heel ruim gedefinieerd, naast een overzicht van enkele bestaande opvattingen. Het voorbeeld van een zaadmengsel voor dit type bloemenwei naast een foto ervan is niet overtuigend: de onderoverblijvers geschaarde muurbloem (!), akelei en gipskruid zullen

verdwijnen. Waarom niet meteen soorten ingezaaid die de concurrentie van gras verdragen? Het motto luidt immers "geen judo, maar meegaan met de kracht van je tuin".

De nagestreefde, terechte koppeling van inheemse planten met onze dierenwereld was kennelijk aanleiding voor het opnemen van een uitgebreide plantenlijst van vrijwel uitsluitend inheemse planten. Voor de leek is niet zo duidelijk, dat de tuinfoto's vaak hun waarde ontlend aan de fraaie combinatie met het conventionele sortiment. Met een gewiekste keuze hoeft dat niet ten koste van dierlijke bezoekers te gaan!

Dit instructieboek oogt prettig leesbaar en bevat veel, deels getekende toelichting in vrolijke kleuren. Een enkele illustratie is verwisseld of gespiegeld afgedrukt. De warme collages van Marieke van Lommel doen een suggestie voor de gewenste sfeerbepaling bij het ontwerpen. Dankzij de flexibele opstelling van de auteurs zal dit boek voor beginnende ontwerpers van een "doetuin" door de jaren heen zeker nog aan bruikbaarheid kunnen winnen.

Liesbeth ten Hallers